

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tujce dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Slučaj Rothschedl.

Ne vtikamo se radi v imenovanje javnih funkcionarjev in storimo to samo takrat, kadar se je grešilo pri izbiranju uradnikov proti kateremu izmed onih fundamentalnih načel, ki se morajo respektirati pri vseh imenovanjih na Slovenskem.

Način pa, kakor postopa sedanji pravosodni minister pri imenovanju sodnih funkcionarjev, je tak, da izziva kritiko in sicer najostrejšo kritiko, zakaj pri vseh teh imenovanjih, ki jih je izvršil v tem kratkem času, kar vodi pravosodno ministrstvo, je dosledno prezrl najpoglavnejša načela, po katerih se mu je ravnati. Mi smo mnenja, da mora biti vsak uradnik, ki hoče službovati, zmožen obeh jezikov popolnoma, da mora biti kot uradnik in kot človek vreden ljudskega zaupanja in končno, da se mora vlada izogibati vsemu, kar bi tudi le na videz kazalo, da je vplivala na imenovanje protekcija.

Tako pa ne postopa pravosodni minister. Ko je imenoval Wurmserja predsednikom okrožnega sodišča v Celju, skliceval se je na svoje opravičevanje na terno predlog in na najvišji sodni dvor, češ, da mu je ta priporočal Wurmserja, on pa da ni imel povoda ga zavrniti.

Pri sodnem svetniku Rothschedlu, katerega je imenoval predstojnikom okrajnega sodišča v Velikovecu, je zopet drugače postopal. Mož ni bil v terno predlogu, a minister ga je vendar imenoval za to mesto. S tem imenovanjem je vlada občutno žalila ves slovenski narod, ker Rothschedl nikakor ni mož, ki bi ga vlada smela poslati v Velikovec. To imenovanje dokazuje, da vlada, ki ima nalogo, ublažiti obstoječa nasprotstva in pomiriti strasti, nima nikakega talenta za svojo nalogo, da v resnici tako postopa, kakor jej očitajo Čehi, da namreč odprte rane še trga, mesto da bi jih celila.

Ker Rothschedl nikakor ni sposoben za mesto predstojnika okrajnemu sodišču v Velikovecu, je pač naravno, ako se je utrdilo mnenje, da je tu vplivala kaka nedopustna protekcija. Mi v to ne verujemo, ali vendar

se ne moremo načuditi, da je ravno Rothschedl našel v pravosodnem ministrstvu toliko podpore in naklonjenosti, da je bil imenovan za Velikovec.

Čudimo se toliko bolj, ker se živo spominjamo kazenske obravnave, katera se je svoj čas vršila proti sodniku Rothschedlu v Celju. Rothschedl je bil pri tisti kazenski obravnavi sicer oproščen, ali razlogi dotične sodbe so za človeka Rothschedla naravnost uničevalni. Pravosodni minister naj samo čita razloge dotične sodbe in umel bode nas in umel ter spoznal tudi še marsikaj drugega.

Da tudi dolžnost slovenskih poslancev je, da se zanimajo za dotično razsodbo. Sploh bi bilo želeli, da naredo že konec tistemu dolge far niente, kateremu so se menda posvetili. Pri vladajočih razmerah so personalije za nas največje važnosti, in bi se poslanci morali brigati zanje z vso vmeno in tudi personalijam nižje vrste posvečevati vso pozornost. S samo „visoko politiko“ nam ni pomagano. V Rothschedlovem slučaju bi morali poslanci poskrbeti, da se jim predloži dotični kazenski akt, a če že čelga akta ne morejo dobiti, naj rekvirirajo vsaj razsodbo. Ako jim minister neče ustreči, naj ga pa interpelirajo, če ve, kaka razsodba je bila v dotični kazenski zadevi izdana in če ve, kaj se je sedanjemu c. kr. sodnemu svetniku Rothschedlu v dotični zadevi vse dokazalo.

Po našem prepričanju je to neobhodno potrebno, že zato, da se izve, kakšne kvalitete mora dandanes imeti sodnik, da ga minister Kindinger izven terno-predloga imenuje na važno mesto.

V Ljubljani, 11. decembra. K položaju.

Izborna taktika Mladočehov je spravila Nemce in Claryja v velikansko stisko. Brez obstrukcije so znali preprečiti razpravljanje nagodbenih predlog v odseku. Nemci so se veselili sklepa mladočehskega kluba, da bo obstruiral le proračunski provizorij,

da pa nagodbenim predlogom ne bodo delali posebnih težav. A veselje je Nemce takoj minilo. Čehi hočejo prisiliti Claryja, da se bo — hoče noče mora — zatekel končno vendar-le k § 14., ali pa odstopil. To pa storé le zategadelj, da pride Clary v isti položaj, v katerega so spravili Nemci Thuna. Thun si ni mogel pomagati drugače kakor s § 14., a Nemci so ga, dasi so bili tega sami krivi, hoteli zategadelj križati ter so ga končno res vrgli. Vsled taktike Čehov pridejo proti volji vlade in levice najprej na razpravo predloge § 14., katerih referent je grof Dzieduszycki. Referentom o predlogah glede razdelitve užitnin je posl. dr. Tollinger, člen nemške katoliške stranke, ki pa mora vse predloge šele preštudirati, kar vzame dokaj časa. V parlamentarnih krogih dvomijo zato, da bi se mogle „nujne drž. potrebščine“ dognati pravočasno, t. j. do 1. januarja. Kakor je poročal sicer vedno dobroinformovani Madeyski v poljskem klubu Clary ne misli demisionirati. Iz tega sledi, da namerava Clary rešiti se končno vendar-le s § 14., kar odloči njegovo usodo. Pogajanja med Čehi in Nemci so se popolnoma pretrgala, in vsled sedanjega položaja skoraj ni več možno, da bi se začela tako kmalu, kakor se je govorilo. Clary konferira v zadnjem času mnogo z levičarji, pa tudi z dr. Stranskim je imel te dni dolg razgovor.

Lakota na Ruskem.

Ker so imeli na Ruskem že parkrat jako slabo letino, so zagazili kmetje po nekaterih gubernijah v največjo revščino. Danes trpe kmetje ponekod naravnost lakoto. Revščino ubožnih kmetov so izrabili veliki posestniki v oderuške svrhe in so se pokazali pri tem zlasti takozvani kulaki v najgrši luči. Radi strašne lakote so jim dali kmetje v jeseni v guberniji Samara parcele za 10 let v najem ter dobili za vsako „desetino“ — 15 kopek najemščine! Spomladi pa so vzeli isti kmetje svoje lastne parcele v najem, a dati so morali za vsako „desetino“ — 8 rubljev najemščine. Oderuštvu je na Ruskem strašno, a vlada mu doslej še ni mogla do živga, dasi se car trudi, da tudi tu naredi red! Za strada-

joče kmete je nabral grof Lev Tolstoj po mestih velike svote.

Vojna v Južni Afriki.

Na bojiščih se pripravljajo na odločilne bitke I na zahodu pred Kimberleyem i na vzhodu v Natalu hite Angleži pomnožiti svoje že itak ogromne čete, ker skušanje so jih izučile, da so Buri sovražnik, katerega je možno premagati le s skrajnim naporom vseh svojih sil. Angleži so po hudem, 14urnem boju prekoračili reko Modder-Riwer, a se ustavili, kajti njihove izgube so zopet velike. Buri so zbrani pri Spytfonteinu, kjer mora priti do nove bitke. General Cronje ima ondi veliko vojsko; razen tega so večji oddelki Burov še v Jakobsdalu pod generalom Delareyem in pri Graspanu pod generalom Prins Loom Lord Methuen ima torej sovražnika pred in za seboj. Polkovnik Kekevech, ki je oblegan v Kimberleyu, je skušal prodreti skozi sovražnikove vrste do lorda Methuena, a se mu to ni posrečilo. Buri so pogladi Angleže nazaj, ranili 26 mož ter ubili majorja Scott-Turnerja in 24 mož. General Gatacre na Kapu je v velikih stiskah, ker se ustaja med Afrikanderji širi bolj in bolj. V Natalu je prevzel poveljstvo general Schalk-Burgers. Joubert je menda res bolan in se je umaknil v Wakkerstroem, da naglo okreva. Ob reki Tugeli stoji 10.000 Burov, prav toliko pa jih oblega Ladysmith, kjer primanjkuje Whiteju vsega, in kjer imajo baje tudi epidemijo. Angleška vojska pod generalom Claryjem, ki hoče osvoboditi Whiteja in mesto Ladysmith, šteje 20.000 mož in stoji pri Freru, med Estcourtom in Colensom. Buller je v torek zapustil Pietermaritzburg ter se podal k armadi v Freru. Listi poročajo, da imajo Angleži velikanske težave s proviantom. Razen tega je večina novodošlih konj nerabna za boj ter se mora šele okrepčati. Zategadelj se tudi mnogo konjenišva in topničarstva ne more rabiti. Pešpolki brez konjenišva in topničarstva ne smejo v boj. Predsednik Krüger je hotel pridružiti se burski armadi ob Tugeli, a vlada mu je to prepovedala. Predsednik Oranje države, Steyn, pa je v armadi generala Cronje.

LISTEK.

Knjige družbe sv. Mohorja.

(Dalje.)

„Postrežba bolnikom“.

Za domačo potrebo in bolniške strežnice spisal dr. Alojzij Homan.

Ta knjiga je brezdvomno najkoristnejša, kar jih je letos izdala družba sv. Mohorja. Zlasti slovenskim gospodinjam, materam, bode gotovo dobrodošla. Velika hvala gre torej dr. Homanu, da nam je podal navodila, kako streči bolnikom. Knjiga je pisana v poljudnem, gladko tekočem in lahko umljivem slogu. Tu ni nič nepotrebne; kratki, jedrnaty stavki nam povedo veliko.

Vendar bi želeli, da bi bila knjiga nekaj obširnejša. Ako v kaki zapuščeni vasi nagloma kdo oboli, si ljudje često ne vedo pomagati, zdravnika ni takoj pri roki, dostikrat ga pa tudi revni kmet ne more pozvati. Ali mlade matere si ne vedo pomoči, ako jim oboli dete; včasih bi zadoščalo prav priprosto domače zdravilo, toda mati ga morda ne pozna in ga zato tudi ne more rabiti. Res je sicer, da je družba sv. Mohorja izdala pred leti „Domačega zdravnika“,

res je tudi, da nam je podala kratek posnetek Kneippove zdravilne metode, toda dokaj teh knjig se je bržčas že poizgubilo, raztrgalo. Sploh pa takih knjig ni tako hitro preveč. Ako izda družba sv. Mohorja sleherno leto nov molitvenik, izdala bi bila tudi letos lahko dokaj obširnejšo knjigo z navodili, kako si je v bolezni pomagati. Preverjeni smo, da bi bil g. dr. Homan rad prevzel nalogo ter pripisal „Postrežbi bolnikom“ še več družih prepotrebniš naukov glede zdravljenja, ako bi ga bila Mohorjeva družba, oziroma nje odbor tega prosil. Sicer pa se nadajamo še več takih in enakih spisov iz spretnega peresa dr. Homana.

„Avstralija in nje otoki“.

Družba sv. Mohorja ima namen razširati duševno obzorje našega naroda; podirati meje, ki oklepajo priprosti razum in omejeno omiko naših nižjih slojev, je glavni poklic naše družbe. Ne zadošča, popisovati mu le ono, do kamor segajo njegove oči, ne zadošča pojasnjevati mu vedno le ono, o čemer sliši in čita itak vsak dan, — pač pa treba razširiti čim najbolj obseg njegovih pojmov in idej, odgrinjati mu nove svetove, potem se bo smel šele nazivati kulturni narod. Zato pa je vse hvale vredno, da se je lotila družba izdaje obširnejših popisov tujih narodov in tujih dežel.

Želeti bi bilo le malo več zistema pri izdaji teh popisov. Staré je napisal knjigo o „Japoncih in Kitajcih“, Bezenšek o „Bolgariji in Srbiji“, Vrhovec pa o „Avstraliji in njenih otokih“. Vsi ti, sicer lepi popisi niso med seboj nikaki zvezi, in razen Bezenškovega se nas tudi kar nič ne tičejo. Zdi se mi, da bi storila družba boljše, ako bi si napravila načrt, po katerem bo izdajala nadalje take popise ter se ravnala pri tem po čisto naravnem merilu: kaj nam je najbližje? — kaj nam treba predvsem poznati?

In mislim, da nas briga še v Evropi marsikaj bolj kakor Japonci ali Kitajci ali celo Avstralci!

O Rusiji in različnih njenih pokrajinah in rodovih, o Čehih, Poljaki in Slovaki, o Črni gori bi se dale pisati prav krasne in velekoristne knjige! Naši bratje bi šli dotičnim pisateljem na roko in ilustracij bi se dobilo na izbero tudi brezplačno ali vsaj jako ceno. Gojiti vzajemnost slovansko bi morala družba vse-kakor precej bolj kakor jo je doslej. Naš narod se še vedno ne zaveda, da „povsod svoje brate ima“, — saj družba sv. Mohorja mu tega ne pove dovolj jasno, in celo ne-kako izogiblje se odbor odločno narodne strune. Zato pa bijejo družbini sotrudniki

vedno in vedno na verski boben, kar pa je docela odveč. Slovenci smo za Tirolci najboljše katoličani in za cerkve in duhovnike žrtvujemo celo nad svoje zmožnosti.

Torej le malo več ognjevitiga rodoljuba, gg. odborniki, malo več narodno navdušenih spisov! —

Docela se pridružujemo pri tej priliki nasvetu „Ljubljanskega Zvona“, da izdaj družba sv. Mohorja zgodovino slovenskega naroda. Najprej treba, da poznamo sebe in svoje brate, potem evropske sosedje in prav nazadnje šele — Avstralce!

Toda to očitiranje ne zadevaja g. prof. Vrhovca, ki je spisal zares jako zanimivo in poučno knjigo. Z veseljem smo jo čitali, in preverjeni smo, da bo tudi naš kmet s posebnim zanimanjem prebiral popise življenja divjakov, ondotnih živalij in rastlin, posameznih naselbin in kolonij. Gosp. prof. Vrhovec ima ljubeznivo pero, ki sili človeka, da čita tudi o stvarih, ki bi ga sicer prav nič ne brigale ter zna podati v poljudni, priprosti besedi jasne slike o najbolj zamatanih razmerah. Vrhovec je pravi mojster v pripovedovanju zgodovinskih dogodkov in v popisovanju narodnih šeg in navad, zato pa nam je tudi ta njegov spis prav dobrodošel, dasi govori o — Avstraliji!

(Konec prih.)

Dopisi.

Iz Celja, 9. decembra. Slavná policija celjska hoče imeti à tout prix kake sodbe sebi v prilog, da bi z njimi zamogla stopiti pred svet z užaljenim vzklikom: „Glejte jih, naše obrekovalce, obsojeni so bili, ker so nas obrekovali!“ S kakimi sredstvi se skuša doseči te razsodbe, to je postranska stvar, in zlasti vnanji svet se za sredstva ne bo dosti brigal, temveč gledal le končni učinek. In najhujši vseh črnih zamorcev bode opran, in blestel se bo v svoji najčistejši nedolžnosti! Doslej so naši slavni varstveni oblasti spodletale vse ovadbe in tožbe, katere so imele namen, utrditi njeno nedolžnost; ni vraga, da bi ena ne držala. Po svojem četu in zastopniku dr. Janezu Stepišneku, kateri se — kakor sam pravi — čuti poklican v to v svoji lastnosti kakor občinski svetnik, in pa kakor avstrijski (aj, aj!) državlján sploh, je naperila tudi ovadbo zoper gg. Žimniaka, veleposestnika v Celji in dr. Vladimira Ravniharja. Povod k tej ovadbi je dal naslednji dogodek. Dne 9. avgusta letos sta se omenjena gospoda čisto slučajno sešla v Karolinini ulici v Celji ter razgovarjala dogodke, vršivše se predpoldne pred „Nar. domom“ (napad na dr. Dečkota, snetje slovenske trobojnice in dr.) Pri tem sta v najkrepkejših izrazih obsojala početje tiste sodrge, katera je vse predpoldne neovirano in nekaznovano razgrajala pred „Nar. domom“, ker sta govorila v nemškem jeziku, sta to sodrgo imenovala v nemških izrazih „Gesindel“, „Bagage“ itd. Prišel je tudi razgovor na policijo, češ, da je vseh osemnajst mož stalo pred durmi v „Nar. domu“, da nihče izmed teh mož ni prsta genil, da bi se ukrotilo tistih 25 razgrajalcev, da je obratno policija dotičnike aretovala, kateri so bili ujeli in držali dr. Dečkovega napadalca, da se je policija končno udala nesramni zahtevi petindvajsetih izgreznikov ter snela slovensko trobojnico raz poslopje „Narodnega doma“. Kakor rečeno, je bil to mej omenjenima gospodoma popolnoma zaseben pogovor, kateri se je vršil čisto mirno, ne da bi bil imel namena koga javno sramotiti. Navedeni pogovor pa sta poslušala z okna svojih stanovanj dve osebi namreč neki mesar Payer in pa — slavni Riha, kateri se je nekaj ur poprej pred „Nar. domom“ s pretepanjem proslavil. Ta dva moža, dasi oddaljena od prej omenjenih gospodov kakih 30 korakov, hočeta sedaj čisto natanko in določno vedeti, da sta gospoda imenovala celjsko policijo „Gesindel“, „partheische Bagage“, die man entfernen müsse, sie werde es so wie so nicht länger machen“ itd., cele bajke. Omenjati je še, da sta gg. Žimniak in dr. Ravnihar videla dotični osebi na oknu, in da sta se takoj začetkom pogovora opozorila na to okolnost. Zaradi tega sta govorila s še bolj tihim glasom ko navadno. Tako skrajno nepredvidnima ju pa vendar ne moremo smatrati, da bi na odprta ušesa Rihova kričala kake psovke na policijo. Verjetno to na noben način ni. Seve nikakor nečemo trditi, da ovaditelja namenoma lažeta; pač je verjetno, da sta pri svojem prisluškovanju ujela posamne besede „Gesindel“, „Bagage“, „Polizei“, katere sta v svoji zaslepljeni narodni nestrpnosti kombinovale v famozno ovadbo.

Na to ovadbo je naše uslužno državno pravdníštvo slučaj pustilo preiskavati kakor pregrešek zoper javni mir in red, storjen s ščuvanjem po § 300. kaz. zak. Pa ni držalo. Stvar je prišla pred okrajno sodišče kakor prestopok zoper varnost časti po § 492 kaz. zak. ter se je o njej sodilo dne 4. listopada 1899. Ovaditelja Riha in Payer sta seve popolnoma odločno ostala pri svoji ovadbi. Sedaj ni več lahko mogoče nazaj. Zastopnika obdolžencev, dr. Hrašovec in dr. Vrečko, sta predlagala soglasno, da se vrši krajevni ogled, da se sodišče samo prepriča, je-li mogoče v taki daljavi umeti kak razgovor v vsej logični zvezi in li ni mogoča kaka zmotá. Ker se je tudi državnega pravdnika namestnik kakor zastopnik obtožiteljice stavljenemu predlogu pridružil, je sodišče v svrhu provedenja tega dokaza razpravo preložilo. Tako je sodišče za ta dan skalilo škodoželjno veselje mestnemu uradu in mestni policiji, ki sta se korporativno udeležila razprave. Vzporedno s to razpravo se je zoper g. Žimniaka vršila razprava na posebno ovadbo s strani mestne policije. Predmet je sledeči do-

godek. Dne 10. avgusta t. l., ko so se bili češki gostje odpeljali, se je vsa sodrga na dano znamenje valila proti stanovanju gosp. Žimniaka. Stanovanje se nahaja v nadpri-tličju. Vsled nastalega hrupa so gospice Žimniakove, ki so bile ravno doma, prestrašene pritekale k oknu. Divji klici jih sprejmo: Pereat, Abzug Žimniak, nieder mit ihm, haut's ihn nieder, schaut's die Engeln, die Schachteln, pfui itd. Pri tem so proti oknu pretili s svojimi gorjačami, razgrajali, vpili, žvižgali ter metali blato v gospice. Vsa policija, kakih 14, beri štirinajst mož, je čisto mirno stala pred in med izgrezniki ter le-teh ni niti z najmanjšo besedico sva-rla ali sicer opominjala; pač pa srdito zahtevala od gospic Žimniakovih, da se morajo odstraniti od okna. V tem pride slučajno g. okrajni glavar mimo. Ko ga policija in sodrga ugleda, hitro vse umolkne ter se poizgubi po stranskih ulicah v mesto. Tistega dne zvečer, ko so bili razgrajalci naskočili Sernčovo hišo, „Narodni dom“, opatijo in farno cerkev, prišli so končno zopet pred Žimniakovo stanovanje, kjer pa so se zadovoljili z divjim tulenjem in prepevanjem „Wacht am Rhein“. V upravičeni bojzani, da bi se enaki prizori ne ponavljali, je g. Žimniak pisal mestnemu uradu, da kakor mešan celjski in davkoplačevalec zahteva od te pristojne oblasti, da mu zagotovi in zajamči varnost življenja in imetja ter mir, da se ne bodo v bodoče primerjali enaki izgrede, kakor so se izvršili 10. avgusta 1899 v prisotnosti policije (unter Asistenz der Polizei). V tej zadnji frazi je mestna policija ugledala velkiansko žalitev svoje časti. Na razpravi dne 4. t. m. so gospice Žimniakove in ženine ene gospice kakor priče zaslišane potrdile ves dogodek tako, kakor smo ga gori opisali. Izmed policajev so priče spoznale vodjo policije Zintauerja in stražnika Kališnika, ostali dvanajsteri policaji so bili tujci iz Celovca. Med razgrajalci so se odlikovali sosebno celjski akademiki (?). Vpričo vseh policajev so kričali vsakovrstne psovke, pretili z gorjačami, žvižgali ter metali blato v okno, tako da je Josipina Žimniakova dobila veliko kepo blata v lice. Policija je vse to gledala in celo zahtevala, da se morajo gospice odstraniti od okna. Županov nadebudni sinko Stiger se je razgovarjal z nekim policajem, vzel piščalko iz žepa ter briljal tako močno, da je bil ves rudeč v obrazu od napore. Vse to je poleg stoječi policaj mirno gledal in poslušal, ne da bi z najmanjšo besedico zavrnil razgrajalca in napadalca.

Na to se razprava preloži v svrhu krajevnega ogleda in v zaslišanje prizadetih policajev ter drugih prič.

Zadevni kazenski spisi kažejo še drugo znamenitost. Označeni prič, pretepač Riha in Samuel Payer sta podala dne 24. avgusta t. l. na c. kr. okrožno sodišče odznega kronjurista jima narekovano vlogo z vsebino, da sta čula, da ima razpravo zoper dr. Ravniharja in Žimniaka voditi preiskovalni sodnik dr. Krančič; kakor znano gre za dogodke dne 9. in 10. avgusta letos in pri teh dogodkih je tudi dr. Krančič poseben, ko se je iz „Nar. doma“ vračal domov (dr. Krančič v „Nar. domu“ še bil ni) več ali manje — sicer pasivno — (bil je od sodrge napaden in tepen) vdeležen; razven tega je znano, da je taisti Slovenec, in iz tega vzroka je takorekó neumevno, kako se more dru. Krančiču poveriti preiskava v bodisi katerem koli slučaju, kateri je v zvezi z označenimi dogodki; ne samo s pogledom na najino korist, temveč tudi s pogledom na objektivnost in pa v imenu (?) mnogo drugih udeležencev se čutiva poklicana opozoriti na to okolnost ter prositi: slavno predsedstvo blagovoli dr. Krančiču odvzeti vsako ingerenco v predležeči, kakor sploh v zadevah, nanašajočih se na dogodke dne 9. in 10. avgusta letos in prepreiskave poveriti drugemu preiskovalnemu sodniku.

Slavno predsedstvo na okrožnem sodišču v Celju je na to najnesramnejšo vlogo dveh prič (!) odgovorilo s tem, da je preiskavo poverilo — g. svetniku dr. Langerju. Komentar ni treba, ker čin sam na naj-

jasnejši način osvetljuje sodne in javne razmere celjske.

Iz Kamnika, 7. decembra. (Salonski orkester.) S krasnimi, umetniško izdelanimi vabili, izdelala sta ju gg. Koželj in Ferdo Vesel, je nas „Kamniški salonski orkester“ v nedeljo dne 3. t. m. vabil k svojemu šestemu koncertu, čigar gmotni uspeh je bil namenjen blagemu in dobrodelnemu društvu „Rudečega križa“.

Program je otvorila Komzakova koračnica „Nadvojvoda Albrecht“, katera je nam utisnila takoj izborn, ostro markiran takt, na kar so zazveneli prvi akordi lepe, res lepe Flotovove Marte. Le oni, kateri je Marto slišal že večkrat lahko govorijo, lahko pove in res lahko uživa to krasoto. Marto je naš orkester igral precizno in fino čutljivo, tako da je po dvorani, ko je utihnil zadnji glas pod lokom, nastalo tako burno ploskanje in odobravanje — kakoršnega si je naš neutrudljivi dirigent s svojimi dobrimi močmi zaslužil. Po znanem priljubljenem valčku „V neapolitanskem zalivu“ smo čuli lično podoknico „Poslušaj“ mojstra Schuberta. Na to je sledil tako težko pričakovani in mojstrski igrani Zieh-rerjev potpuri „Prikazni“, kateri je nam še iz zadnjega koncerta v prijetnem spominu.

Verdijev „Nabucco“ igral se je ravno tako dovršeno kot slednjič. Tej točki je pa sledila nova kompozicija našega g. Parme, prav lično in fino izdelana „Pizzicato polka“. To delo res zasluži do cela priznanja, kajti v tako brhkkih početnih akordih v „D“-duru tiči veliko narodnega in vabljivega duha, tako, da se človeku mora zasmijati duša — to tembolj, ker je komponist, znani naš rojak; — nato se vrsté hitri in zopet počasnejši zvoki tako, da polka brhko pri-skaklja v še krasnejši trio v „G“-duru. Tej točki je bila obrnjena velika pozornost ter se je izvajala prav dobro. Pesem s sprem-ljevanjem krilnega rogu je lepo dičila prehod k zopet važni naslednji točki „Venec slovanskih pesnj“, sestavil Josip Skorpik. Skorpik je naši zadnji prošnji ustregel in nam podal nov umotvor — prav okusno sestavljeni potpourri. Nekako težko pričakovala se je točka, in občinstvo jej je pazno sledilo, na kar je mladega umetnika, člena orkestra, kaj srčno pozdravilo in mu nudilo veliko pohvale za to lepo novo delo. Pot-pourri se je moral ponavljati.

Zadnja točka, znani stari in še vedno Dunajčanu najbolj priljubljeni valček, „Ob lepej višnji Donavi“, svirala se je taktno in lepo valovito.

Obisk je bil prav dober, in še jedenkrat konstatiramo, da se naš orkester še vedno razveseljuje udanosti in ljubeznivosti Kamničanov, in da bomo onemu mestu, kjer nastopi taka družba, tako zmožen orkester, s tako blagimi nameni, s ponosom čestitali!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. decembra.

— **Osebné vesti.** Ministrski podtajnik g. dr. Fran Heinz je imenovan ministrskim tajnikom. Začasni profesor na učiteljsku v Kopru g. Josip Žilih je imenovan definitivnim na istem mestu. Višji nadzor-nik II. vrste finančne straže v Inomostu g. Abdon Šusteršič, je pomaknjem v I. razred.

— **Nemška surovost.** Tista revna priloga, ki jo prinaša pod naslovom „Deutsche Stimmen aus Krain und Küstenland“ znani „Grazer Tagblatt“, blati sicer vse, kar je slovenskega, a vzlic temu se nam ne zdi vredno, da bi radi tega polemizovali. Škoda prostora, ki bi ga morali posvečevati tako brezpomembnemu in brezupljivemu glasilu! Toda danes hočemo narediti izjemo, samo da naši čitatelji vidijo, kakih surovostij je zmožna nemška kultura. „Deutsche Stimmen“ pišejo v več-ranjši številki: „Jenen Besuchern des deutschen Schauspielhauses, welche die letzten Sitzreihen im Parterre zu benützen pflegen, wird die Freude an den braven Darbietungen durch die Frechheit der slovenischen und tschechischen Schmierenkömödianten, denen der Grossmuth des deutschen Bühnenleiters freien Eintritt gewährt, damit sie etwas lernen, gänzlich vergällt. Dieses hergelaufene Gesindel, das nicht werth ist, dem letzten deutschen Episodenspieler die Schuhriemen zu lösen, wagt es nämlich, laute Kritik in den lieblichen Lauten seiner Muttersprache während

der Vorstellung zu üben, die trefflichen deutschen Schauspieler zu tadeln, ja, zu verhöhnen. Die tschecho-slovenischen Schmierenkömödianten gehören auf die letzte Gallerie, nicht aber unter deutsches Publicum, das, wenn nicht bald abgeholfen, ganz ausbleiben wird.“ Tako umazano in neotesano pisarjenje se samo sodi. Narekovala ga je zavist, da slovensko gledališče cvete in se razvija, dočim je nemško podjetje že popolnoma onemoglo. Členi slovenskega gledališča stoje previsoko, da bi jih dopisniki „Deutsche Stimmen“ sploh mogli razžaliti. To psovanje ne doseže niti zaničevanja slovenskih igralcev. Ko bi se hoteli maščevati, bi lahko prav lepih reči povedali o škandalih pri nemškem gledališču, toda — noblesse oblige. Naj ostane pokrito s plaščem usmiljenja! Slovenskim igralcem bodi v zadoščenje to, da se vsi dostojno misleči ljubljanski Nemci sramujejo pisarjenja „Deutsche Stimmen“, in odločno protestirajo proti temu, da bi se jih postavljalo v isto vrsto z brezobraznimi dopisniki tega lista. Slovenski igralci so hodili doslej časih k nemškim predstavam prav tako, kakor so hodili nemški igralci k slovenskim, razloček je bil samo ta, da je bil nemški ravnatelj slovenskim igralcem hvaležen, da so prihajali, ker se je s tem vsaj nekoliko prikrila tista grozna praznota, ki vlada navadno pri nemških predstavah. Čast in samospoštovanje slovenskih igralcev zahtevata, da v prihodnje ne obiskujejo več nemških predstav, in intendant pa ima dolžnost, da ustavi izkazovanje uslug podjetju, čigar „nemški“ značaj se vidi iz tega, da je mej osobjem samo — 13 Čehov in Čehinj!!

— **Krščansko-socialna doslednost.**

Klerikalni agitator Kregar je mnogostranska natura. Za vse je porabljev. Pravi „Mädchen für Alles“. One dni je zastopal na Dunaju krščanske delavce in je z dunajskimi krščanskimi socialisti sklepal politično zvezo. Z Dunaja je šel v Prago. Dočim je na Dunaju gorel za to, da se slovensko delavstvo potopi v nemško-socialni strani, je v Pragi, na shodu slovanskih obrtnikov plamtel za to, da morajo slovanski obrtniki pretrgati vsako zvezo z dunajskimi obrtniki, ki stoje pod komando krščanskih socialistov. Na Dunaju se je sklenilo, združiti vse krščansko-socialno delavstvo ne glede na narodnost, in Kregar je navdušeno pritrjeval. V Pragi se je sklenilo ravno nasprotje tega za obrtnike, in Kregar je zopet navdušeno pritrjeval. Na Dunaju je kot zastopnik delavcev, krščanskim socialistom prisegal zvestobo do smrti, v Pragi pa jim je kot zastopnik obrtnikov — izvolil se je sam kot tacega — prisegal boj do smrti! In krščanski socialisti kakor klerikalni obrtniki so silno zadovoljni s to preneumno komedijo. Ljudje, ki take burke na svoje stroške trpe, ljudje, ki se dajo tako za norca imeti, kakor jih ima Kregar e compagna bella, se pač ne smejo čuditi, ako sodimo, da nimajo nič več možganov v glavi.

— **Ta je pa dobra.** „Slovenski Gospodar“ piše: „Nemškim časnikom. Z današnjim dnevom prepovemo vsem nemškim časnikom prevajanje vsakaterih naših člankov, dopisov in notic, bodisi v celoti ali v odlomkih, ako si prej niso iprosili dovoljenja pri našem uredništvu. Vsak časnik, ki ne bo upošteval teh naših besed, bomo postavnim potom začeli preganjati. Dogaja se namreč v zadnjem času, da nekateri nemški, nam nasprotni časniki polnijo z našimi članki kar cele predale in strani svojega dolgočasnega lista. Tako ne bo šlo naprej!“ — Pasja vera, zdaj pa imajo!

— **Novo gimnazijsko poslopje** je bilo v soboto slovesno blagoslovljeno.

— **Orožniki** so z večerajšnjim dnem dosedanje klobuke nadomestili s pruskimi „pikelhavbami“. Čedalje lepše!

— **Občni zbor narodne čitalnice v Ljubljani** bode za bodoče leto v četrtek, dne 21. decembra t. l. zvečer ob 8. uri v mali dvorani „Narodnega doma“.

— **Veselica ljubljanske čitalnice** je napolnila v soboto večer veliko dvorano „Narodnega doma“ do zadnjega kotička. Program se je izvajal po znanem vspehdu in žel mnogo ploskanja. Sodelovateljici pri veseloirgi (gdč. Mira Dev in gdčna. Mira Gerbič) ter aranžerka „japonskega plesu“ (gdč. pl. Lukančeva) so dobile šopke. —

Plesale so te-le gospice: Poljanec (kot predplesalka), Ferjančič, Globočnik, Derč, Samec, Hočevan, Skaberne in Levec. V glumi pa so igrali razun omenjenih dveh gospic gg: A. Nagode, Lev Souvan in M. Zarnik. Končno bodi omenjeno, da je zapelo trgovsko pevsko društvo več pevskih točk in je svirala vojaška godba.

— „Glasbena Matica“ vabi vse pevke in pevce, da se zanesljivo udeležijo pevske vaje v sredo, dne 13. decembra v prostorih „Glasbene Matice“, da se pripravi zbor za zabavni večer v nedeljo, dne 17. t. m. Ženski zbor ima vajo ob polu 7. uri, moški zbor ob 8. uri zvečer.

— Častnim meščanom je bil dne 18. novembra v škofjeloškem občinskem svetu enoglasno izvoljen župan gospod Valentin Sušnik v znak priznanja njegovih zaslug za Škofjo Loko. Gospod Sušnik je županoval 11 let ter uživa splošne simpatije.

— Slovensko gledališče. Sinoči so ponavljali četrtkrat „Dalibora“, in gledališče je bilo zopet polno, kar nam je nov dokaz, da vzmoro Ljubljana tudi toliko občinstva, ki je zavzeto za tako prekrasno, vendar umetno in težje umljivo godbo, kakršna je v „Daliboru“. To je vsekakor obiskovalcem slovenskega gledališča v čast. Opera je prav dobro uspela. To je zasluga izvrstnih naših solistov in solistik, ki vedno izvedejo svoje vloge s popolnostjo in umetniškim čustvom. Tudi zbor je slovenski operi domača, a to veleizdatna podpora. Pel je tudi sinoči krepko in premišljeno. V orkestru — to zlasti v drugem dejanju, ko treba toplega, mehkega spremljevanja — smo čuli nekaj trdih glasov. Uloge so bile v starih rokah, torej jim sodi stara pohvala, tako gđ. Carneri in gđ. Nočmi ter gg. Nollju in Pestkowskemu, ki je poseben lep očetni pesem v drugem dejanju, in g. Polašku, vedno bolj se razvijajočemu pevcu. Za izpremembo in pa zato, da pokaže, koliko zna in more, je pel ulogo Dalibora g. Lebeda, a njegovo dosedanje ulogo Vida je pel g. Desari. G. Lebeda je zastavil vse svoje moči, zato mu je uspel Dalibor tako, da mu bodi v čast. Njegov glas ima v srednjih legah lepo, čisto in simpatično zvočnost, in ker ga obvlada brez napora, zato izlije vanj g. Lebeda največ čustva. V višini njegov glas ne seza tako prijetno do srca. Poln je sicer moči, a brez pravega izraza. Zlasti nam je ugajal gosp. Lebeda v prvem dejanju z veliko pesmijo in v prizoru v ječi. Bolj bi nam prijal in lažje bi igral, da je prej vstal z ležišča, in da mu niso geste vse jednake. G. Lebeda je pokazal z včerajšnjim Daliborom, da je še začetnik, a da je prav dober začetnik, ki lahko računa na napredek. Morda je dobil z včerajšnjim Daliborom večjo vero v samoga sebe, da se bo začel spoznavati, in da bo končno izvedel, kaj je in čemu je. Spodbuda k hrepenenju po napredovanju mu bodi sinočni prijazni uspeh! Uloga Vidova je malenkostna, vendar je dala v drugem dejanju g. Desariju priliko, da se je dvignil do uspeha tudi kot oproda svojega prejšnjega Dalibora.

— Odbor za nabiranje prispevkov za Prešernov spomenik nam je poslal sledeči razglas: Nanašaje se na razpis podpisanega odbora z dne 1. julija letos, daje se na znanje, da bodo razsojali konkurenčne načrte za Prešernov spomenik nastopni gospodje: Aškerc Anton, mestni arhivar; Duffé Jan, mestni stavbni svetnik; Franke Ivan, c. kr. realni profesor; Govekar Fran, pisatelj; Klinar Anton, deželni višji inženir in Šubic Ivan, c. kr. ravnatelj obrtnih strokovnih šol.

— Z Viča se nam poroča: Bližajo se občinske volitve, in zato kličemo davkoplačevalcem-volilcam: Pozor, zdaj nas je več, kakor nas je bilo pred tremi leti, tako da bo lahko zmaga naša, in da ne bodo voljeni samo možje viničarjevega mnenja, ki samo kimajo pri občinskih sejah. Župan bi nas z davki še zadušil, vsak kmet in davkoplačevalec ve, kako težko se spravi denar za državne davke na stran. K tem pa pridejo še občinske doklade. Res da smo šolo zidali (ali ne po volji občinskega odbora in župana-viničarja, ampak po volji davkoplačevalcev in starišev), ali taci doklad, kakor jih imamo se vendar nismo nadljali. Celo glavno mesto Ljubljana nima taci doklad, in kakšne so tam občinske potrebe, a kakšne so pri nas. Zadnji čas je, da se naredi konec sedanjemu vladanju

klerikalcev. To vladanje je popolnoma „podačeno“. V zdajšnjem odboru so večinoma možje, ki ne vedo, kaj je klerikalec in kaj liberallec. To vesta samo župan Mesesnov in svetovalec Lavrič. Župan kar gori za vinogradniško društvo in je kuhan in pečen tam; družega Vičana tako ni tja. Sicer pa ve vsa občina, zakaj se je župan tako zavzel za to društvo, treba bi bilo da se napravi shod in naprosi dr. Tavčar, da bi prišel. Na vsak način pa se zberimo pri Trstvu, da se posvetujemo zaradi volitev. Tu gre za našo korist. Kar bomo izvolili, bomo imeli tri leta. Odločni bodimo, tako kakor nas je danes učil frančiškan oče Engelbert. In naprej pa je treba odločnosti, kjer gre za našo skupno korist. Vičani! Ne bodimo zaspani. Nastopimo kakor jeden mož ob strani onih, kateri nam dobro žele, in katerim je pri srcu blagor cele občine in ne samo lastna korist. — Vičan.

— Na graškem vseučilišču so bila v soboto nova poslopja medicinske fakultete slovesno otvorjena. Slavnosti se je udeležil tudi vodja naučnega ministrstva Hartel, dočim so slovenski medicinci udeležitev odklonili. Dekan dr. Kratter seveda tudi te prilike ni zamudil za politična namigavanja in se je osmelil proglašati graško univerzo za nemško. Škoda, da slovenski visokošolci niso bili navzočni, da bi bili demonstrativno protestovali.

— V Gradcu je te dni naglo umrl zlatomašnik g. dr. Alojzij Hebenstreit, apost. protonotar inf. stolni dekan in stolni župnik. Rajnik, odlikovan z visokimi avstrijskimi redi, je bil v Gradci obče znan priljubljen mož in član mnogih ondotnih društev, katerega so povodom njegove smrti objavila običajna oznanila o smrti. Zanimljivo je, da so novine prinesle tudi „parte“, ki ga je izdalo Graško obče nemško telovadno društvo (allgem. Deutscher Turnverein), katerega ustanovni in podporni član je bil pokojni prelat. — Med ustanovniki ali podporniki slovenskega telovadnega društva „Sokol“ v Ljubljani ni najti — nobenega prelata!

— „Celjsko pevsko društvo“ ima svoj redni občni zbor dne 28. decembra t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih „Narodne čitalnice“ z naslednjim dnevnim redom: 1.) Pozdrav predsednika. 2.) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora dne 14. januarja 1899. 3.) Poročilo tajnika. 4.) Poročilo blagajnika. 5.) Poročilo računskih pregledovalcev. 6.) Volitev predsednika. 7.) 5. odbornikov in 2. namestnikov. 8.) Volitev 3 računskih pregledovalcev. 9.) Slučajnosti.

— Okužena ladja v Trstu. Sanitetna oblastva še sedaj ne vedo, kako naj preprečijo zanešenje kuge v Trst. Nekateri modrijani so sicer pisali, da se bo kava, ki jo je pripeljala ladja „Berenice“ v Trst, žgala, a na to ne misli nihče. Za to tudi v lacaretu absolutno ni prostora. Za sedaj je sanitetna komisija odredila, naj se izkrca 4000 vreč kave, da bo mogla vse prostore na ladji pregledati. Šele potem se odloči, kaj stori nadalje. Komisija hoče ladjo desinficirati. A kako to storiti, dokler je kava na ladji, zlasti ko se mej vrečami nahajajo žive in gotovo vsled kuge poginole podgane? Kakor poroča „N. Wr. Tagblatt“, je komisija sklenila, da prej, kakor se odloči, kaj storiti s kavo, „bo vzela v opazovanje na ladji nahajajoče se podgane in bo dala uničiti tiste vreče, ki so jih bolne podgane onesnažile!!“ Ako se izkaže, da na ladji ni bolnih podgan, se izkrca kava, vreče pa se izperejo. „Kajpa, če kaka okužena podgana zbeži z ladje na kopno, kar se prav lahko zgodi? Iz vseh priprav se vidi, da bi komisija rada na vsak način rešila kavo, vreče in morda še podgane, in vendar preprečila vsako zanešenje kuge, a to ni mogoče. Verjetno je sicer, da se kuga ne zaneše, dasi je v Oportu na Portugalskem nastala šele dva meseca potem, ko je bila okužena ladja prišla v dotični pristan, ali gotovosti ni nikake.

— Občni zbor podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju. Ta zbor je enajsti, odkar obstoji to dobrodelno društvo. Vsako leto se vrši v prvi polovici novembra meseca, a letos prvič v „Slovanski besedi“. Navzočne ude je presrečno pozdravil c. kr. dvorni svetnik gosp. dr. Fr. Ploj kot predsednikov namestnik. Ta gospod je bil ob porodu društva in se vedno z vso vnetostjo potegoval za njegov napredek. Hvaležno se je spominjal mej letom umrlih društvenih dobrotnikov. Umrli so: Izmej

ustanovnikov: Gospa Ana Pukl, predsednikova soproga; Jakob Gruden, župnik v p. v Ljubljani; župnik v Barkovljah pri Trstu Anton Černe, ki je v svoji oporoki društvo imenoval delnim dedičem, in ustanovnik in večletni marljivi odbornik dr. Janko Pajk. Izmej letnih udov so umrli: Gg. Jakob Smolej, c. kr. šolski nadzornik; Fr. Pleško, deželnosodni svetnik, in Stanko Pirnat, c. kr. notar v Mokronogu. Bodi vsem blag spomin! Monsignor Jančar poročal je potem o dobrodelnem delovanju društva prav obširno. Iz poročila posneti je sledeče: Večje svote so letos darovali: Sl. deželni zbor kranjski 400 K; premilostni knez in škof lavantinski dr. Mihael Napotnik (ustanovnik in častni člen) 20 K; neimenovana dobrotnica v Krškem 60 K; velerodni g. Anton pl. Sušič, c. in kr. polkovnik v Celji, 90 K; Anton Globočnik pl. Sorodolski, c. kr. vladni svetnik na Dunaju, 32 K; Kremžar Al. mag. svetnik na Dunaju, 30 K; dr. J. Pipenbacher, c. kr. profesor v Novem mestu, 30 K; dr. Al. Unterlugauer, vladni svetnik v Sarajevu, vč. g. I. Guzelj, vikar v Logeh, in neimenovani duhovnik na Dunaju po 20 K. Slavne posojilnice so darovale: ptujska 140 K, mariborska 100 K, slov. bistriška 50 K, vrhniška 40 K, goriška 50 K, kmetska posojilnica ljublj. okolice 40 K, ljutomerska, brežiška, cerkniška in vranska po 30 K, ribniška 24 K, gor. radgonska 10 K, vipavska, litijska, framska, vitanjska, logaška in črnomaljska po 20 K. Med nabiralci je, kakor že toliko let, zopet na prvem mestu častni ud podpornega društva g. France Dolenc, tagovec v Mariboru, ki je mej mariborskimi Slovenci nabral 270 K, dalje marljivi g. državni poslanec Vilj. Pfeifer, ki je mej državnimi poslanci nabral 240 K; g. Iv. Maselj, profesor v Kranju, je mej tamošnjimi rodoljubi nabral 229 K; g. Ant. Flis, knjigovodja v Nitri, ki je nabral 55 K; g. dr. Ed. Volčič, c. kr. sodni tajnik v Rudolfovem, 44 K; g. Mavricij Rus, medicincev, je nabral 45 K; g. dr. France Rosina, dež. posl. in odbornik v Ljutomeru, 24 K; g. Ivan Lapajne, deželni poslanec itd. v Kobaridu, 32 K; g. Jos. Zadnikar, c. kr. okr. živinozdravnik v Kamniku, 27 K; g. dr. Ivan Orel, gimn. suplent v Celji, 9 K; g. Drag. Luteršek, c. in kr. voj. intendant v Zloczovu (v Galiciji), 23 K. — Osnovna glavnica je lani znašala: 9781 K 36 v. K tej je letos naraslo: Volilo gospe Ane Pukl roj. Dub, 1000 K (pristojbine je plačal pokojnice soproog v znesku 110 K). Kot ustanovniki so društvu pristopili: slavno akad. društvo „Slovenija“ 200 K; g. dr. Janko Hočevan, odvetniški kandidat na Dunaju, 100 K; sl. okrajni zastop v Ormožu 100 K (1 obrok); pok. g. dr. Janko Pajk, 60 K (3 obroke); Ivan Luzar, nadrevident južne železnice, 40 K (2 obroka); g. dr. Fr. Ploj, c. kr. dv. svetnik, 20 K (1 obrok). Z obrestmi vred je glavnica letos narasla za 1539 K 8 v., znaša torej letos 11320 K 44 v. — Razpoložna glavnica z obrestmi je znašala letos 4849 K 78 v. Iz te so se pokrile podpore in upravni stroški z 3317 K 88 v. Cela imovina društva znaša koncem leta 12852 K 34 v. Podpor se je razdelilo v 403 slučajih med 81 podpirancev 3137 K 5 v. in sicer v denarju 1609 K in 3057 obrednic 50 v. = 1528 K 50 v. Po študijah je bilo 40 juristov, 16 filozofov, 9 medicincev, 9 tehnikov, 2 kiparja, 1 agronom, 1 eksp. akademik, 1 slušatelj grafičnega zavoda, 1 obrtna šola, 1 slikar. Po kronovinah je bilo, 68 iz Kranjske, 7 iz Štajerske, 4 iz Primorske, 2 iz Koroške. Račune in knjige je pregledal revizor gosp. dr. Vlad. Globočnik pl. Sorodolski ter našel vse v najlepšem redu. Vč. gospodu mons. Fr. Jančarju izrekel je občni zbor iskreno zahvalo za njegov trud in izredno požrtvovalnost pri težavnem poslu I. blagajnika. Osebita zahvala gre tudi požrtvovalnim nabiralcem darov, kar je občni zbor enoglasno priznal. Naj vstrajajo še nadalje v korist dobrodelnemu namenu. Konečno je hvaliti posebno slovenske časnike i to: „Slovenca“, „Slovenski Narod“, „Domovina“, „Südt. Post“, „Edinost“, „Soča“, „Novice“, „Der Süden“, in še nekatere, ki so darove in druge stvari o društvu objavljali. Hvala presrečna bodi vsem, ki so na kateri koli način društvu pomagali, da je moglo vršiti in izpolnjevati težavno nalogo. Slovenska požrtvovalnost se je letos v izvanredni luči pokažala. Narasla je glavnica, narasla je razpoložnina. V 11 letih je društvo razdelilo: 23926 K. S posebnim veseljem se je povdarjalo, da so nekateri podpiranci

prejete svote že vrnili. — Pri volitvah, ki so se vršile per acclamationem bil je mons. Jančar opetovano naprošen, da i nadalje opravlja posle blagajništva, kar pa je žalibog odklonil, rekši, da hoče pač v odboru ostati ter na drug način koristiti, mesto blagajnika pa da ne more več vzprejeti. To važno in zares težavno službo prevzel je potem na vsestransko prošnjo poznati požrtvovalni rodoljub g. dr. Klement Seshun, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju I. Singerstrasse 7, kateremu naj častiti člani in dobrotniki društva pošiljajo darove za društvene svrhe.

— Nezgoda. Načelnik orožniške postaje na Viču je včeraj na Tržaški cesti nasproti tobačne tovarne padel in si zlomil nogo.

— Konj splašil. Auerjevemu hlapcu se je včeraj pri uvozu na dvorišče splašil konj in je zdirjal na Marijin trg, kjer so ga ustavili in prijeli.

— Burja je v soboto in v nedeljo divjala na Reki tako, da je bile nemogoče hoditi po ulicah. V Opatiji je zapadel sneg, v hrvatskem Primorju, zlasti v Senju pa je burja naredila veliko škode.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 11. decembra. V jutrišnji seji poslanske zbornice bo dr. Ferjančič interpeliral radi afere profesorja dr. Frischaufa. Slovanska kršč. narodna zveza je naročila dr. Kreku, da pri razpravi o budgetu zastopa vse slovenske in hrvatske zahteve.

Dunaj 11. decembra. V budgetnem odseku so danes Čehi provzročili najprej formalno razpravo, katere je trajala celo uro. V meritorni debati o budgetnem provizoriju je prvi govoril dr. Fort, ki je končal ob dveh popoldne. Seja se je potem pretrgala in se bo popoldne ob pol 4. uri nadaljevala.

Dunaj 11. decembra. Cesar je včeraj sprejel v avdienci barona Chlumeckega.

Dunaj 11. decembra. Poljski klub se je včeraj posvetoval o skupnem prokuratu. Kozłowski je ožigosal način, kako vojno ministrstvo odgovarja na interpelacije, Sokolowski je tožil, da so vse dajatve za vojaštvo v rokah špekulantov, obrtnikom pa se ne privoči nikak zaslužek, Pastor pa je grajal, da se pri stavbi barak denar lahkomišelnostno zapravlja.

Dunaj 11. decembra. Ogrski ministrski predsednik Széll je prišel včeraj sem in je konferiral s Claryjem, Goluchowskim in Chlumeckim, potem pa bil sprejet v avdienci. Zatrjuje se, da se je dogovorilo zahtevati trimesečni budgetni provizorij. Széll je dalje zahteval za slučaj, ako bi avstrijski parlament ne rešil „državnih potreb“, naj določi cesar kvoto za celo leto, zakon o razdelitvi užitnin pa naj se na drug način uveljavi.

Brno 11. decembra. Državno pravdnistvo toži odvetnika dr. Tluhača radi žaljenjavi Veličanstva, katero je storil v nekem govoru o razveljavljenju jezikovnih naredeb.

Budimpešta 11. decembra. Széll je Claryju naznanil, da morata zakona o kvoti in o užitnini do 28. t. m. biti parlamentarno rešena, če ne, da se mora zakon o užitnini uveljaviti s § 14.

London 11. decembra. Privatna poročila naznanjajo, da je bil general Gatacre grozno tepen. Buri so bili zbrani krog Dordrechta, Jamestowna in Malta. Naskočili so Gatacreja od strani s tako silo, da se Angleži sploh niso mogli ustavljati. Izgubili so veliko več moštva, kakor se uradno priznava.

London 11. decembra. Angleži so v Kaplandiji, torej na svojih tleh, bili hudo udarjeni General Gatacre brzojavlja dne 10. t. m. iz Moltena: Z obžalovanjem moram naznaniti, da je bil naš naskok na Bure pri Strombergu odbit. To se je zgodilo, ker sem bil napačno informiran o nasprotnikovih pozicijah in ker je teren tak, da se Angleži sploh ne morejo zmagati. Končno pravi Gatacre, da je bilo 9 mož ubitih in mnogo ranjenih, 596 pa se jih pogreša.

